

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kevasta, valtion eläketurvan rahoituksesta ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kevasta, valtion eläketurvan rahoituksesta ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta (HE 21/2015 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki, valtiovarainministeriö
- hallitusneuvos Erik Strömberg, sosiaali- ja terveysministeriö
- apulaisjohtaja Marja Nykänen, Finanssivalvonta
- asiantuntija Katja Veirto, Akava ry
- lakiasiaintohtaja Karoliina Kiuru, Keva
- työmarkkinalakimies Jouko Hämäläinen, KT Kuntatyönantajat

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Eläketurvakeskus
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- professori Seppo Villa

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitystä oikeansuuntaisena ja kannatettavana. Esitetyillä muutoksilla kootaan yhteen Kevan hallintoa, rahoitusta ja valvontaa koskevat säännökset. Ottaen huomioon Kevan julkinen rooli ja tehtävät sen jäsenyhteisöjen eläketurvan toimeenpanossa ja sijoitusvarojen hallinnoinnissa ehdotettujen muutosten voidaan odottaa vahvistavan Kevan hyvää hallinnointia, toiminnan luotettavuutta ja läpinäkyvyyttä.

Talousvaliokunta on keskittynyt tässä lausunnossaan toimialansa mukaisiin seikkoihin pitäen kuitenkin esillä, että kuntien eläkejärjestelmä kokonaisuudessaan on lähitulevaisuudessa poten-

Valiokunnan lausunto TaVL 9/2015 vp

tiaalisesti suurten rakenteellisten muutosten kohteena ja että nämä tulevat muutokset heijastunevat myös käsillä olevassa hallituksen esityksessä muutettaviksi ehdotettuihin seikkoihin.

Kelpoisuusvaatimukset. Esityksessä ehdotetaan Kevan hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kelpoisuudesta säädettäväksi lain tasolla. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esiin ristiriitaisiakin näkemyksiä näistä pätevyysvaatimuksista. On pidetty hyvänä, että ehdotettu sääntely lähentyy työeläkevakuutussääntelyä. Toisaalta on tuotu esille, että Kevan toimitusjohtaja on virkasuhteisena erilaisessa asemassa kuin työsuhteiset kollegansa työeläkevakuutusyhtiöissä. Kelpoisuusvaatimusten määrittelyssä johtoa onkin haettu valtion ylimpien virkamiesten kelpoisuusvaatimuksista. Talousvaliokunta uudistaa aiemmin lausumansa kannanoton (TaVL 51/2014 vp), jossa on kiinnitetty huomiota hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimuksiin nimenomaan sijoitustoiminnan asiantuntemuksen osalta. Samalla talousvaliokunta korostaa monipuolisen osaamisen merkitystä hallituksen kokoonpanossa.

Valvonta. Viranomaisten ja toimielinten valvontaan liittyvien oikeuksien ja vastuiden tulee olla johdonmukaisia ja tasapainossa. Tämä edellyttää riittäviä valtuuksia valvonnan harjoittamiseen sekä mahdollisimman vähän tulkinnanvaraisuuksia valvojatahojen välisessä työnjaossa. Hallituksen esityksen mukaan Finanssivalvonnan vastuulla olisi rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa koskeva tarkastus valtiovarainministeriön vastatessa muusta valvonnasta. Talousvaliokunta huomauttaa, että valvonnan selkeys ja yksiselitteisyys olisi valvonnan kaikkien osapuolten etu. Esitys näyttäisi tässä suhteessa jättävän valtiovarainministeriön ja Finanssivalvonnan toimittaman valvonnan rajapintaan epäselvyyttä, minkä suhteen talousvaliokunta edellyttää, että säännösten toimivuutta seurataan tiiviisti ja tarvittaessa säännöksiä selkeytetään.

Riskienhallinta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan uusia säännöksiä riskienhallinnasta, sisäisestä valvonnasta ja sisäisestä tarkastuksesta. Ehdotetut säännökset vastaavat pääosin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain säännöksiä. Vaikka säännös on uusi, käytännössä vastaavat toiminnot ovat jo olemassa. Säännöstä voidaan joka tapauksessa pitää perusteltuna asian laadun johdosta.

Lainsäädäntöteknisenä seikkana talousvaliokunta huomauttaa, että esityksessä ei ole huomioitu 1.1.2016 voimaan tulevia tilintarkastuslainsäädännön muutoksia. Muutoslait on hyväksytty, ja tasavallan presidentti on ne vahvistanut 18.9.2015, millä perusteella käsillä olevassa hallituksen esityksessä olisi voinut nämä muutokset huomioida.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Talousvaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 20.10.2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

Valiokunnan lausunto TaVL 9/2015 vp

puheenjohtaja Kaj Turunen ps
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Eero Lehti kok (osittain)
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Kristiina Salonen sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Joakim Strand r
jäsen Antero Vartia vihr
varajäsen Sari Essayah kd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller